

6038

Rõõmu kõrtsis

c
205.

F. Renker

Vanemuise
näitelawa
+ TARTUS. +

Ann 205.

R ô ô m u k ô r t s i s .

Lustiline pilt hiljuti kadunud wanast
hallist ajast.

Felix Renkeri järele A.Simm.

O.Teich'i muusika.

Wanemuise näitelawa.

Nowembri kuu 1915.

Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

Tegelased:

Kôrtsimees.

Pund	}	üliõpilased.
Nuttik		

Meyer, proowireisija.

=====

Mängukoht: kôrtsituba.

Kôrtsimees (tuleb westi wäel, sinine põll

ees). Küll tore sellel elada,
 Kes linnas kôrtsi peal,
 Ta raha kokku tõmmata
 Nii imetargalt teab.
 Mu pung see paisub paksemaks
 Ja keha kogu suuremaks,
 Sest õllest pole põudu,
 Mis annab ikka jõudu!

Ja, aga tohter ütleb: "Teie peate
 teist moodi elama hakkama, mitte
 enam nii rahulikult, muidu lähete
 wiimaks lõhki". Noh, ma tänan, lõh-
 kise kõhuga kôrtsit pidada! Parem
 oma rahu kaotada, wihastada, jääme ol-
 la, kui lõhki minna. Ma tahan nüüd
 tohtri nõuu järele käima hakata ja
 igapäew omale ärewust muretseda. Kui
 see aitab, noh siis on häa, kui ei
 aita, noh siis näewad inimesed wähe-
 malt, et ma mitte alati nii hääsüda-

meline lamma ei ole. Täna hakkab ra-
witsemine pääle, oleme siis hästi hä-
bemata ja wirutame iga ninaka wõõra
wälja, see on hää kehaharjutus, mida
mulle nii hädasti waja on. (Näitelawa
taga kostab laul). Nonoh, mis lärm see
siis on? Saame näha, terwendamine al-
gab!

Pund ja Nuttik (tulewad wähe purjus sis-
se ja istuwad suure kolinaga maha).
Kõrtsimees (on keeletu).

Pund (laua pääle lüües). Hei, kõrtsimees,
rändaw ollewaat, mis te jöllitate sil-
maluugid pärani? Kas te ei ole weel
kunagi professori näinud mis?

Nuttik. Laske jalga! (Laulab kowasti).
Olut, olut, muidu kärwan ma!

Kõrtsimees. Minu härrad, ma pean teid pa-
luma, kõige päält rahu pidada, muidu -

Pund ja Nuttik (jalgadega trampides).

Olut, olut, ehk muidu kärwan ma! Kas
peab siis õlu keldri jääma -

Kõrtsimees (südametäiega). Rahu, pagana
pihta! Kas te arwate, et minu kõrts
karjalaut on?

Pund ja Nuttik (laulawad edasi). Ja meie
siia minestama?!

Kõrtsimees (wihaselst). No nüüd on mul
sellest küllalt! Teie ei kuula mitte?
Siis tarwitan ma oma õigust! (Wõtab

Pundi kaela alt kinni, et teda wälja
wisata, see haarab aga tema ümbert kin-
ni ja litsub ta ühe tooli pääle).

Pund. Oho, teie olete õige sõbralik kõrtsi
papakene. So, istuge, ärge äritage en-
nast.

Kõrtsimees. Laske mind lahti, ma karjun ap-
pi!

Pund (laseb ta lahti). Noh? Kuis on?

Kõrtsimees (enesele). Araneetud, see terwen-
dus on raske. (Järsult Punnale). Midagi
ei ole!

Pund ja Nuttik (nagu enne). Õlut, õlut, ehk muidu kärwan ma!

Kõrtsimees (hirmsas vihas tuba mööda ümber jookstes). Tuhat ja tuline, kiriwese päralt! Niisugused jämejaanid ei saa siin mitte tilkagi õlut. Teie peate wiisakalt tulema paluma, kas saate aru?

Pund (naerdes). Nuttik, kas kuuled, meie peame paluma, õlut paluma, kes seda enne on kuulnud?

Nuttik. Sellel mehel on kolu segamini.

Kõrtsimees (wihastades). Mis? Minul kolu segamini!? Wõtke kohe see sõna tagasi!

Pund. Seda mitte, aga me joome klaas õlut kusgil mujal, saate aru!

Nuttik. Justament! Elage hästi auuahne olleõhwake! (Mõlemad üliõpilased ära).

Kõrtsimees. Pidage minu härrad! Oodake ometi! Ara! Juudas wõtku nõnda ajan ma oma terwendamisega kõik kunded ära. Aga - minu terwis on mulle rohkem wäärt, kui need paar klaasi õlut, mis need kaks kehkenpüksi päälegi weel wõlgu oleksiwad jäänud. (Käib äritatult ja ähkides tuba mööda ümber). Rumal wiis, siin mürada ja karjuda, nagu ei saaks rahulikult oma klaas õlut nõuda! Siis ei oleks terwet seda lugu juhtunud. (Waatab ukse poole, kust Meyer praegu sisse tuleb). No mis koll see siis on? Aha, proowireisija, tuleb mul küll parajal ajal oma kraami kaela toppima! (Jääb harkijalul seisma, käed püksitaskus). Noh?

Meyer (kumardades). Wabandage, peremees ise?

Kõrtsimees (jämedalt). Isegi mõista! Wõi arwate, et ma hoowipois olen?

Meyer. O, palun - teie lubate, minu nimi on

Meyer - proowireisija.

Kõrtsimees. Ei puutu minusse, jutustage se-

da oma wanaemale. Kas tahate laagri õlut wõi pilseneri wõi ulatab raha ainult ühe napsi jaoks? Teie olete, nagu näha, ka üks niisugustest, kes lakknahka kingadega ümber karglewad ja mitte ei tea, kuidas wiiekopikaline wälja näeb.

Meyer (ikka wiisakalt). O, palun - siin minu nimekaart.

Kõrtsimees. Pistke oma lupard jälle taskusse. Kui te midagi juua ei taha, siis pange jälle üks wäljastpoolt kinni.

Meyer. Wäga häameelega, aga enne lubage, et ma teile oma kaupa pakun. (Awab reisi-kohwri). Waadake, siin on juust - peenike, ma ütlen teile, juust -

Kõrtsimees (tõmbab käed rusikasse).

Meyer. Siis siin Saaremaa juust - Tallinna kilud, o, ma ütlen teile, esimene sort, otse teie jaoks tellitud!

Kõrtsimees. Härrrrra!

Meyer. Siis marineritud angerjas - suurepäraline -

Kõrtsimees. Kas kasite ise wälja, ehk ma wiskan teid - uksest wälja.

Meyer. Et ma teisest jälle sisse tulla wõiksin! - Teie peate minu kaupa ostma! Waadake neid suitsuworstisid! (Hoiab ühe worsti kõrtsimehele nina alla, see rabab selle kinni ja wirutab siis Meyerile wastu pääd ja pillub juustud, kilud ja angerja läbi akna wälja ja wiskab kohwri tagast järele).

Kõrtsimees. So, nüüd minge oma puid kokku korjama, muidu lendate niisamati läbi akna.

Meyer (naeratades). Ehk lendate teie! - Kas tahate nii lahke olla ja minu kauba jälle ilusasti kohwriga siia muretseda.

Pund ja Nuttik (tulewad sisse ja jääwad vaatama).

Kõrtsimees. Mis?

Meyer. Tooge minu kaup jälle sisse.

Kõrtsimees. Teie oleté hull!

Meyer. Sugugi mitte. Ma loen kuni kolmeni: üks, kaks ja -

Kõrtsimees. Häbemata narakas! (Tahab Meyeri kallale tormata, see tõmbab aga taskust rewolwri välja).

Meyer (rewolwrit tõstes). Ja kolm!

Kõrtsimees (tagasi pöörates, wäga wiisakalt). Wabandage, ma tõttan kohe teie soowi täitma.

Pund ja Nuttik. Hahahaha!

Nuttik. Kõrtsipapa, kas süda saapasääres?

Kõrtsimees. Nüüd on nad ka kaelas!

Pund ja Nuttik (laulawad). Olut, õlut, ehk muidu kärwan ma!

Kõrtsimees. Silmapilk! Palun minu härrad, wõtke istet, toon kohe üsna wärsket. (Läheb leti taga).

Nuttik. Tubli!

Pund. Mis lahinguplaani teie siis pidasite, rändaw kaubamaja?

Meyer. O, mitte midagi! Kõrtsimees ei olnud rewolwrit näinud ja siis näitasin ma temale.

Nuttik. Aga see vaatamine pani tal püksid soeluma. Loodetawasti mõjus ehmatatus tema pääle hästi.

Kõrtsimees. Siin on õlu, minu härrad. - Proowireisija härra, kas te ei tahaks seda sõjariista ära panna, ma ostan teie käest puuda worstisid.

Meyer. Ja puud angerjaid!

Kõrtsimees. Ja, ja! (Kõrwale). See rewolwer ajab mind pankrotti!

Nuttik ja Pund (Meyeriga kokku lüües).

Prosit, kawal kaubasaks! - Kõrtsimees, pane aga kirja!

Kõrtsimees. Oho, seda ei ole!

Meyer. Kõrtsimees, mitte nii tigidalt!
tulge istuge siia meie juurde! So!
(Wõtawad ta oma waele). Prosit!

Tooge weel üks klaas!
Nuttik (ka tühjaks juues). Mulle ka weel
teine! Mul on täna hää jänu!

Pund (lauldes). Gaudeamus igitur! Mait-
seb suurepäraliselt!

Kõrtsimees (klaasisid wõttes). Niisugune
lakkumine! Jooge oneti aegamööda,
et ma mitte nii kähku jooksmas ei
peaks. Kas te arwate, et see mulle
lõbu teeb!? (Läheb ähkides ninema).

Pund. Mul on üks mõte!

Nuttik. Loll wõi tark!

Pund. Tore!

Meyer. Noh?

Pund. Arstimee see papi wiisakaks.

Nuttik. Hüwa!

Meyer. Aga kuidas?

Pund. See on esiotsa minu saladus.

Kõrtsimees (õllega). Siin on õlu, aga nüüd
jooge aegamööda.

Pund. Lapsed, wõtke klaasid! (Tahab laua
otsa ronida).

Kõrtsimees. Mis see tähendab?

Pund (laua otsas). Mitte midagi! Ma pean
ühe kõne!

Nuttik ja Meyer. Brawo!

Pund. Minu härrad -

Kõrtsimees (wihaga). Inimene, teie sõt-
kute oma saapakontsadega minu laua
lömaks!

Nuttik. Rahu!

Meyer. Wakka!

Pund (uue hooga). Minu härrad -

Kõrtsimees. Ma kutsun politsei, kui te
maha ei tule.

Pund. Teie olete kade, et mina teist
kõrgemal seisan. Teie ju nii kõrge-
le ronida ei saa.

Nuttik ja Meyer. See paksmagu!? Mitte ialgi!

Kõrtsimees. Oho, kümme korda, kui te tahate. Aga mina ei tee niisugusid rumalusi.

Pund. Aga mina ütlen, teie seda ei saa!

Kõrtsimees. Nonoh!

Pund. Loo me kätt! Korw õlut!

Nuttik ja Meyer. Hurrah, korw õlut!

Pund. Las käia! Korw õlut! Kõrtsipapa laua otsa!

Meyer. Hahaha! Laua otsa!

Kõrtsimees. Aga minu härrad -

Pund. Ah mis, ilma puiklemata, näidake, mis te võite.

Nuttik. Ja muidugi! Käelöömisest tagane-da on häbi!

Meyer. Muud kui üles, meie aitame! (Pund tuleb maha, kõrtsimees aidatakse üles).

Meyer, Pund, Nuttik. Hurrah!

Kõrtsimees (laua otsas). Noh saksad nüüd olete korwi kaotanud. (Tahab maha tulla, teised võtavad toolid laua ümbert ära). Aga minu härrad, mis te teete?

Pund. Tulge aga maha!

Kõrtsimees. Ma ei saa! (Teeb asjata katseid).

Pund (läheb leti juurde, toob õlut, mida siis kõik kolm kõrtsimehe ees joovad).

Meyer, Nuttik, Pund. Terwiseks, kõrge kõrtsipapa!

Kõrtsimees. Äraneetud!

Meyer. Kas ostate juustu ka!

Kõrtsimees. Ja, ja!

Nuttik. Olle arwe jääb wõlgu!

Kõrtsimees. Ja, ja!

Pund. Kas panete korwi wälja?

Kõrtsimees. Ja, ja!

Pund. Ilus! Siis laseme ta maha. (Tõukab laua küliti).

Kõrtsimees (kukkudes). 0 - 0 - 0 !

Pund. Kas olete nüüd mõistlik edaspidi,
kui jänused hinged teie poole tule-
wad?

Kõrtsimees. Ma usun, ma olen paremini
rawitsetud kui tohtri tähe järele.

Nuttik. Selle pääle siis wärske ring
olut.

Kõrtsimees (läheb ja toob).

Nuttik. Rocmu kõrtsis olgu ikka rõõm!

Koik kolm. Justament!

Lõpulaul.

Kolm. Waat, siin wanas rõõmuorus
On imelõbus alati, hurrah!
Ehk kõrtsmik wahel norus,
Aame läbi ikkagi!

Kõrtsmik. Minu härrad, pilkejuttu,
Seda keelan mina teil!

Kolm. O, õlut andke ruttu,
Sest see maitseb kangest meil!

Koik neli. Las muud kui lennata!

Kolm. Hää on, kui saad tublist süüa
Ja wahuweini rüübata, hurrah!
Pühid siisgi minema!
jne.

Kolm. Küll on Rõõmukõrtsi pappa
Meil läinud kangest kehakaks, hurrah!
End tahab ära tappa,
Et saaks wähe kõhnemaks!
jne.

Lõpp.

